

A SOMOGY MEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS MUNKATERVE

2019

Takáts Gyula
Megyei és Városi Könyvtár
Kaposvár

TAKÁTS GYULA
TGY
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

**MUNKATERV A TAKÁTS GYULA MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN VÉG-
ZETT MUNKÁJÁHOZ**

2019.

**AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: KAPOSVÁR
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: HORVÁTH PÉTER**

**ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SCHMIDTNÉ BAKÓ TÜNDE
OSZTÁLYVEZETŐ**

Tartalom¹

1. Helyzetkép	3
1.1. Somogy megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban.....	3
1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve	6
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	8
2.1. Állománymenedzsment.....	8
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés	8
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	9
2.2. Dokumentumszolgáltatás.....	10
2.3. Információs szolgáltatás	11
2.4. Közösségi szolgáltatások.....	12
2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára.....	14
2.6. Szakmai képzés, továbbképzés.....	15
2.7. Eszközbeszerzés.....	16
3. Szolgáltató könyvtár	19
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása.....	20
5. Kommunikáció dokumentálása	22

¹ A tartalomjegyzék a dokumentum szöveges részének véglegesítése után frissítendő!

1. Helyzetkép

1.1. Somogy megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer az 1997. évi CXL. törvény 64. § alapján szabályozott széles szakmai kisugárzó tevékenység: folyamatos együttműködést, rendszeres szolgáltatás-szervezést, helyszíni látogatásokat, tanácsadást, értékelést, valamint gyakorlati segítségnyújtást jelent.

A kistépülési ellátás segítésére a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár **2019-ben 6 nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő városi könyvtárat von be a megyében, mivel nagyszámú (227) település rendel meg könyvtári szolgáltatásokat.** Egy városi könyvtárral felmondtuk a szolgáltatási szerződést az előző év végén. A segítségnyújtás a megyei könyvtár által nyújtott könyvtári szolgáltatásoknak csak egy részét érinti, nevezetesen a következőket:

- Könyvtári dokumentumok gyarapítása és kiszállítása a kistépülésekre.
- Állományellenőrzések, selejtezések lebonyolítása a településeken.
- Könyvtári rendezvények közvetítése, segítése.
- Elektronikus katalógus építésének segítése a települési dokumentumállományról.
- A kistépülési könyvtár szolgáltatás- és eszközfejlesztésének segítése.
- Szakmai tanácsadás a könyvtári személyzetnek és a fenntartóknak.

szolgáltatási körzetek	szolgáltatásmegrendelő települések száma
TGY Megyei és Városi Könyvtár	72
Balatonboglár, Lukács Károly Városi könyvtár	24
Barcs Városi Könyvtár	32
Csurgó, Városi Könyvtár	24
Kadarkút, Bokor József Városi Könyvtár	14
Marcali, Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár	38
Tab, Városi Könyvtár	23
Összesen	227

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár a következő KSZR szolgáltatásokat a nyújtja a megyében:

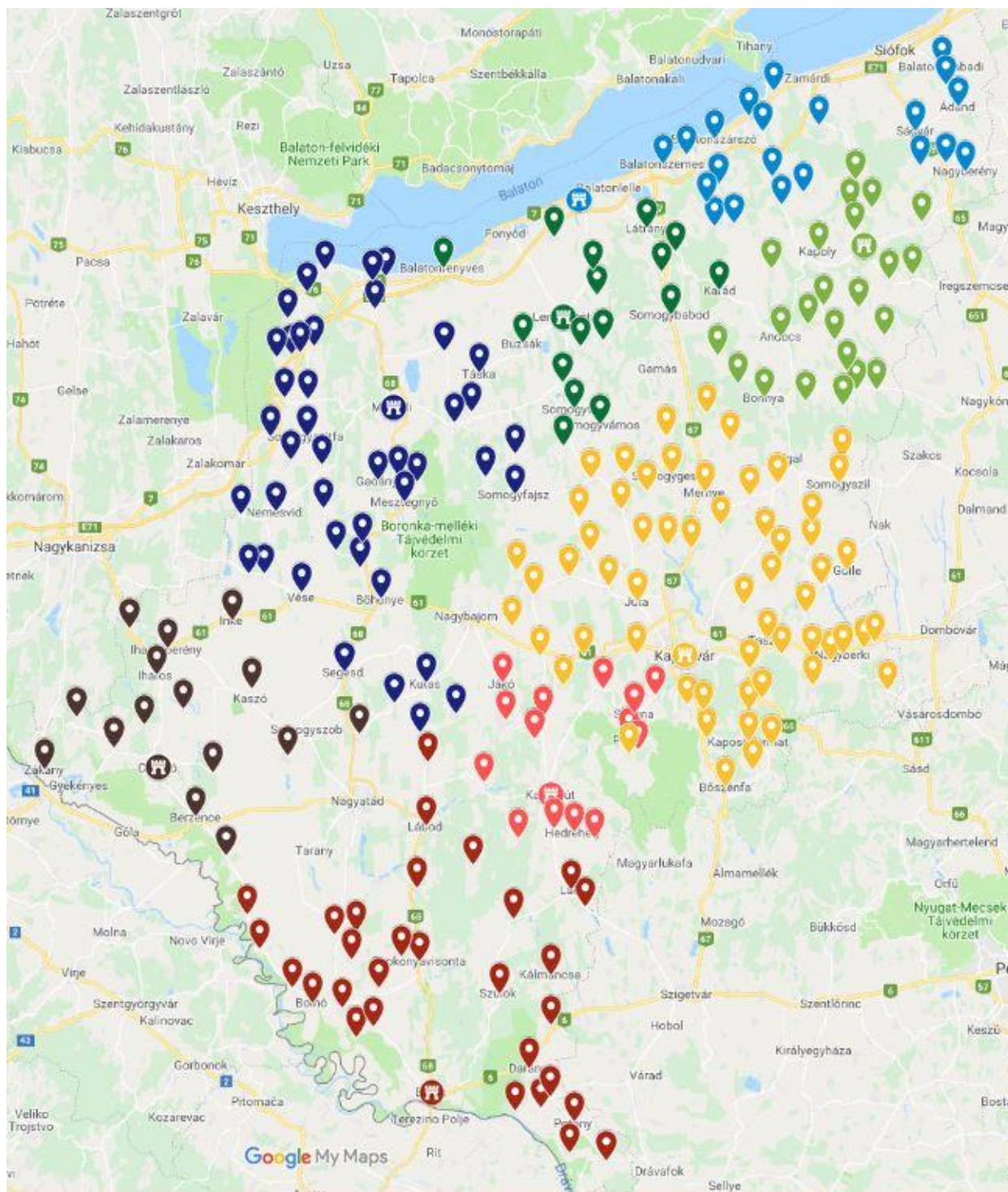
- megszerveztük az egységes, költséghatékony (38% árkedvezmény a KELLO-tól) **dokumentum- és információszolgáltatást**, a dokumentumok a megyei könyvtárba érkeznek, majd leltárba vétel és katalógizálás után kiszállításra kerülnek a szolgáltatásba bevont városi könyvtárakhoz, onnan pedig a területi referensek szállítják tovább a kistépülésekre,
- **egységes elektronikus katalógussal** biztosítjuk a KSZR rendszerben résztvevő városi könyvtárak és könyvtári szolgáltató helyek számára az állomány webes felületen való elérését, az abban való keresést. Az adatbázisba gyarapításkor azonnal bekerülő kurrens állomány mellett folyamatosan kerülnek a rendszerbe a települési könyvtárak állományai is. A központi katalógus elérhetősége: <http://somoogykszs.hu/katalogus.html> ,
- közvetve vagy közvetlenül **is biztosítjuk a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező emberi erőforrást a kistépüléseken folyó könyvtári munkákhoz**: szakmai tanácsot adunk a kiskönyvtárak működtetéséhez, vezetéséhez, szervezzük az állományellenőrzéseket, elvégezzük a selejtezést,
- **segítséget és ötleteket adunk a könyvtári rendezvényekhez,**
- **segítjük a szolgáltató helyek informatikai- és technikai eszközfejlesztését**: számítógépeket, nyomtatókat, multifunkciós berendezéseket és egyéb technikai eszközöket vásárolunk számukra,

- **könyvtári bútorok, berendezések vásárlásával** segítjük a szolgáltató helyek korszerűbbé tételét,
- **segítjük** a kistépülési könyvtári **szolgáltatások bővítését** saját szolgáltatásaink közvetítésével, propagálásával, hogy ne csak könyvkölcsönző helyek legyenek a kistépüléseken működő szolgáltató helyek,
- **mérjük a kistépülési szolgáltató helyek használóinak elégedettségét**, az eredményeket figyelembe véve fejlesztjük tovább szolgáltatásaikat,
- teljes körű, szakszerű számítógépes nyilvántartást vezetünk a már meglévő, illetve az újonnan beszerzésre kerülő könyvtári dokumentumokról, a **települési állományt folyamatosan, visszamenőleg rögzítjük a számítógépes adatbázisunkban**,
- **szakmai napokat, továbbképzéseket tartunk** a megye kistépülési könyvtárosainak aktuális könyvtárszakmai kérdésekről, alapfokú könyvtárosi tanfolyamokat szervezünk a szakképzetlen, új munkatársak számára,
- szervezzük a megye könyvtárainak, könyvtári szolgáltató helyeinek statisztikai adatszolgáltatását, a szolgáltatást megrendelő településeknek elkészítjük a statisztikai jelentését,
- az egységes arculati elemek megalkotásával (logo, plakát, nyitvatartási tábla, szórólap, könyvjelző) és a kisebb, KSZR logóval ellátott ajándéktárgyak segítségével népszerűsítjük a kistépülések lakossága körében a KSZR-t.

A kistépülési szolgáltató helyek működési körülményei látványosan javulnak, ami a pályázatoknak és a KSZR fejlesztésére kapott állami támogatásnak is köszönhető. Megújulnak a könyvtáráépületek, a könyvtárberendezések, új, korszerű informatikai és technikai eszközökkel gyarapodnak a szolgáltató helyek.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2018	Könyvtárak száma (db) 2019	Lakosságszám összesen 2018
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	118	118	33.426
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	59	60	40.700
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	26	27	33.809
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	21	22	42.865
Összesen		224	227	150.800

Nemzetiségi könyvtárakat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	0	0
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		27	28	26.471
	ebből megkötött megállapodások száma	0	0	0

1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Somogy megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2019. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			30 836 571 Ft	18,18%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	20 049 571 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	10 787 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			5 713 173 Ft	3,37%
	Személyi juttatások járulékai	5 713 173 Ft		
Dologi kiadások összesen			133 102 296 Ft	78,46%
Dokumentumszolgáltatás			43 238 000 Ft	25,49%
	Dokumentumbeszerzés összesen		43 204 000 Ft	25,47%
	Könyv	32 380 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	10 524 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	300 000 Ft		
	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)	34 000 Ft		
Információs szolgáltatás			60 000 Ft	0,04%
	Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás	60 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás			14 928 000 Ft	8,80%
	Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás	48 000 Ft		
	Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	14 880 000 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés			450 000 Ft	0,27%
	Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	450 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége			700 000 Ft	0,41%

	Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtá- masz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	600 000 Ft		
	Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	100 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége			1 165 000 Ft	0,69%
	Nem adatátviteli célú távközlési díjak	300 000 Ft		
	Adatátviteli célú távközlési díjak	85 000 Ft		
	Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgálda- tás díja	780 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége			2 090 000 Ft	1,23%
	Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	1 658 000 Ft		
	Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsé- ge	150 000 Ft		
	Postaköltség (egyéb postai küldemény)	282 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai			29 807 000 Ft	17,57%
	Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	967 000 Ft		
	Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	28 840 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei			200 000 Ft	0,12%
	Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadvá- nyok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltsé- gek	200 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			2 578 000 Ft	1,52%
	Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszkö- zök	2 578 000 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége			21 216 390 Ft	12,51%
	Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftve- rek, könyvtári célbútorok berendezési tárgyak	18 867 390 Ft		
	Szállító jármű vásárlása			
	Szoftver- és adatbázisfejlesztés			
	Egyéb anyagbeszerzés(kötészeti anyagok, fog- lalkozási anyagok, irodaszerek, nyomtatványok, számítógépes alkatrészek, tisztítószer)	2 349 000 Ft		
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel			16 669 906 Ft	9,83%
	Vásárolt termékek és szolgáltatások ÁFÁ-ja	12 687 906 Ft		
	Szerződéses és egyéb eszközkarbantartás	788 000 Ft		
	Másológép teljeskörű üzemeltetése	671 000 Ft		

	Közműdíjak	1 523 000 Ft		
	Szerzői jogdíjak	1 000 000 Ft		
Támogatás összesen			169 652 040 Ft	

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft- ban
Könyvbeszerzés	16.000	32.380.000
Hangoskönyv beszerzés	50	50.000
Folyóirat, heti-, napilap	1.500	10.500.000
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	60	250.000
Egyéb		
Összesen	17.630	43.180.000

Gyűjteményfejlesztésünk célja sokszínű, választékos dokumentum állomány minden szolgáltató helyen. Ennek érdekében az olvasói igények és a gyűjtőkori szabályzat elveinek figyelembe vétele mellett a rendelkezésre álló beszerzési keretet a lehető leggazdaságosabban tervezzük felhasználni.

A beszerzési keretet hasonló arányban fordítjuk könyvekre, folyóiratokra, mint az elmúlt évben. A hangoskönyvek és DVD filmek iránt viszont csökkent a kereslet, ezért itt kevesebb összeget tervezünk elkölteni. Terveink szerint **2019-ben 43.180.000,- Ft-ot, az állami támogatás 25,5%-át kívánjuk új dokumentum beszerzésére fordítani.**

A könyvek vásárlását a jogszabályoknak megfelelően közbeszerzés keretében végezzük. A pályázat nyertese a Könyvtárellátó Nonprofit Kft., akitől a jelenleg érvényben lévő szerződés szerint a magyar és idegen nyelvű könyvekre 38%-os általános árkedvezményt kapunk. A könyveket könyvtári szereléssel (jelzet, könyvsarok, könyvkártya) vásároljuk, csökkentve ezzel a használókhoz jutási időt.

Előzetes igényfelmérés alapján elkészítettük a folyóiratok kedveltségi sorrendjét. Ez alapján a településeknek lakosságszám szerinti kategóriánként több folyóiratcsomagot állítottunk össze. A települési könyvtárak a választott csomag szerint 6-8 féle folyóiratot kapnak 2019-ben. Folyóirat kínálatunkban – tekintettel a szolgáltatóhelyek nyitvatartási gyakoriságára – napilapok nem szerepelnek: olyan praktikus információkat nyújtó, illetve szórakoztató jellegű lapválasztékot kínálunk, amely alkalmas új használói rétegek megnyerésére. A folyóiratokat a közbeszerzési eljárás nyertesétől, a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-től rendeljük meg ebben az évben is.

Mindegyik dokumentumtípus esetében a közbeszerzés érvényessége 2018-ban lejárt, ezért az előző év végén új eljárást folytattunk le.

A gyűjteményfejlesztésnél törekszünk arra, hogy a településekről beérkező igényeket, kéréseket maximálisan figyelembe vegyük, ugyanakkor a csereállományba tudatosan válogatunk a különböző korosztályoknak, érdeklődési területeknek megfelelő dokumentumokat.

Gyűjteményfejlesztésünk nagy szervezőmunkát igényel, mivel a hat partner városi könyvtár is részt vesz benne. **A szállítókkal a megyei könyvtár áll megrendelői kapcsolatban**, de a folyóiratok kivételével a rendeléseket a szolgáltatást segítő városi könyvtárak indítják. A beszerzett dokumentumok a megyei könyvtárba érkeznek, majd feldolgozás után kiszállításra kerülnek a városi könyvtárakhoz továbbosztásra. A folyóiratokat közvetlenül a megyei könyvtár rendeli, szállítási címként az igénylő községi szolgáltató hely elérhetőségét adva meg.

2.1.2 Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépsége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (csereletét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (csereletét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállományának elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelősége (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Raktári jelzetek megfelelősége tervezett(0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	150.800	894786	28436	68,4	6,7	64,6	6,7	11	4,5	68,7	70	39,7	1
1-500 lakosú településeken	33.426	258848	0	78	6	76	5	10	3	75	75	53	3
501 - 1000 lakosú településeken	40.700	239616	5529	64,5	7	63,5	5,9	10	5	75	75	48	3
1001 - 1500 lakosú településeken	33.809	140348	8761	71	10	64	12	10	5	75	75	38	3

1501 - 5000 lakosú települé- sen	42.865	225974	14146	46	6	43	7	15	6	60	65	22	2
--	--------	--------	-------	----	---	----	---	----	---	----	----	----	---

A könyvtári állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása, ennek keretében a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele az interneten, állományellenőrzés elvégzése, szükség szerint kivonás az állományból

A könyvtári szolgáltató helyek dokumentumállományát folyamatosan gondozzuk, elvégezzük a szükséges apasztást és visszamenőleg rögzítjük a települési állományt a közös katalógusban. A retrospektív feltárást már 2013 előtt megkezdjük a szolgáltatást segítő városi könyvtárakkal, ezért a helyi állományok nemcsak a HUNTEKA rendszerben, hanem a Textlib-ben és a Szirén rendszerben is rögzítésre kerültek. A HUNTEKA fejlesztőivel felvettük a kapcsolatot egy közös keresőfelület kialakítása miatt. Ehhez azonban a HUNTEKA fejlesztésére is szükség van. A fejlesztés megtörtént, most az új verzió gyakorlati tesztelése és a hibák javítása folyik.

2019-ben is tovább folytatjuk a kistelepülési dokumentumállomány selejtezését, a dokumentumok leltározását, vonalkóddal való ellátását, a papír alapú kistelepülési dokumentum nyilvántartások kezelését. Ebben az évben:

- **sejteztést tervezünk 28 településen:** Balatonszemes, Kötcse, Nagyberény, Szántód, Babócsa, Görgeteg, Háromfa, Nagykorpad, Patosfa, Bolhás, Somogyszob, Somogyudvarhely, Csökölly, Gige, Balatonberény, Balatonkeresztúr, Somogyszentpál, Somogyzitfa-Szőcsénypuszta, Bedegkér, Bonnya, Kapoly, Kaposfő, Szentgáloskér, Baté, Somogyjád, Öreglak, Pamuk, Somogyvamos
- **állományellenőrzést 31 településen:** Ordacsehi, Balatonőszöd, Balatonvilágos, Balatonszárszó, Babócsa, Drávatamási, Heresznye, Istvándi, Lakócsa, Nagykorpad, Patosfa, Szentborbás, Tótújfalu, Bolhás, Somogyszob, Somogyudvarhely, Csökölly, Gige, Bedegkér, Bonnya, Kapoly, Kaposfő, Szentgáloskér, Baté, Gölle, Osztopán, Somodor, Somogyjád, Öreglak, Pamuk, Somogyvamos
- **elektronikus katalógusban rögzíteni szeretnénk 17 település dokumentumait:** Nágocs, Kisbajom, Buzsák, Somogyjád, Balatonőszöd, Balatonszárszó, Somogyszob, Csökölly, Gige, Kaposszerdahely, Patca, Rinyakovácsi, Visnye, Zselickisfalud, Tapsony, Balatonmáriafürdő, Nikla.

2.2. Dokumentumszolgáltatás

A könyvtári szolgáltató helyek számára elsősorban letét formájában biztosítjuk a könyvtári dokumentumokat. Az egyedi igényeket szolgáljuk ki könyvtárközi kölcsönzéssel, amely szintén kizárólag a megyei könyvtáron keresztül zajlik. Két körzetben fordul elő, hogy a szolgáltatást segítő városi könyvtártól kérnek elsősorban helyben nem található dokumentumot. Ha a

városi könyvtár sem tudja a kért dokumentumot szolgáltatni, akkor kerül a kérés a megyei könyvtárhoz.

Az elmúlt évek tapasztalata az, hogy folyamatosan csökken az ilyen irányú kérések száma. Ennek valószínűleg az az egyik oka, hogy a KSZR állományból a kérések többségét ki tudjuk elégíteni, mivel inkább szépirodalmat és kötelező iskolai irodalmat keresnek. A szakkönyv igény többsége sajnos nem a KSZR-en keresztül jelentkezik, hanem a nagyobb (városi és megyei) könyvtárban, vagy a felsőoktatási intézményben tanulónál az egyetemi könyvtárakban.

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a KSZR szolgáltatásban²:

A kistérségeknek könyvtárközi küldött dokumentumok száma:	500
eredetiben	460
elektronikusan	30
fénymásolatban	10

2.3. Információs szolgáltatás

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtárnak mint nyilvános közkönyvtárnak feladatai közé tartozik a könyvtárhasználók, különösen az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése. Szoros kapcsolatot tartunk a város általános- és középiskolaival: rendszeresen várjuk a diákokat és nevelőiket könyvtárbemutatóra, tematikus könyvtári foglalkozásokra, rendhagyó órára. A 2018-ban elnyert EFOP-os pályázat keretében 17 oktatási intézménnyel (2 óvoda, 9 általános iskola és 6 középiskola) kötöttünk együttműködési szerződést. Ennek értelmében 6 különböző foglalkoztatási formában fogadjuk őket: kulturális óra, fejlesztő-felzárkóztató kiscsoportos foglalkozás, témahét, foglalkozássorozat, vetélkedő, olvasótábor. A projekt 2019 év végéig tart, terveink szerint 8-900 gyermeket vonunk be.

Könyvtárunk gyűjteményével biztosítja az információhoz és tudáshoz való szabad, korlátozásmentes hozzáférést.

Folyamatosan fejlesztjük honlapunkat. Online katalógusunk 0-24 órában áll az információkeresők rendelkezésére, amelyben a dokumentumok tárgyszavazva (sok esetben analitikusan feltárva) található, ezzel is segítve az információkeresést. Kérésre irodalomkutatást készítünk, amelyre elsősorban egyetemi hallgatók tartanak igényt.

Mint minden megyei könyvtárnak, így nekünk is egyik legfontosabb **célunk a helyismereti kutatást segítő**, a helyi értékek nyilvános elérhetőségét biztosító **digitális tudástárak létrehozása**. A nemrégiben megjelent Közgűjteményi Digitalizálási Stratégia 2017-2025 alapján felvázolt elképzelések jelentik a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár digitalizálási stratégiájának alapját és a szervezett digitalizálás mozgatórugóját. A stratégia mentén első lépésben **a cél egy Somogy megye helytörténeti értékeit megőrkítő digitális adatbázis és elektronikus könyvtár létrehozása**, amely távolabbi célként a jövőben illeszkedik az országos stratégia által létrehozni kívánt Nemzeti Adattár Projekthez.

Az eddig elkészült elektronikus dokumentumok elérhetőek a Somogyi Elektronikus Könyvtárban, szabványos pdf formátumban, szabadon kereshető szöveggel. Ezen könyvek a korai digitalizáló munka eredményei, ebből következőleg a Könyvtár akkori műszaki feltételei-

² Az adat csak a KSZR településekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket tartalmazza

ből adódóan a dokumentumok kizárólag fekete-fehérben kerültek beolvasásra jpeg formátumban. A beolvasott, de még fel nem dolgozott dokumentumok átalakítása a közzé tehető szabványos formátumra folyamatban van. A további elkészült dokumentumok egyelőre a belső hálózaton vannak, jelenleg olvasóink kérésére a munkatársak számítógépein tudjuk szolgáltatni a belső hálózaton tárolt félkész- vagy szerzői jogi korlátozás alá eső dokumentumokat.

A könyvtár használóinak biztosítjuk a CDJogtár és az Arcanum Digitális Tudománytár ingyenes online használatát.

Honlapunkról elérhetőek (többek között) központi szolgáltatásként: az ODR-MOKKA közös katalógus, a Nemzeti Audovizuális Archívum, az EPA, A MKE, a MaNDA, a Hungaricana adatbázisok.

A **Somogy megyei KSZR honlapján** (somogykszr.hu) tájékoztatást adunk a szolgáltató helyeken dolgozóknak és használóiknak a következőkről:

- a szolgáltatást segítő városi könyvtárak és a megyei könyvtár elérhetőségeiről,
- a megyében szolgáltatást megrendelő településekről,
- a könyvtári, információs és közösségi helyek elérhetőségeiről, nyitvatartásáról, szolgáltatásairól, dokumentumállományáról, rendezvényeiről,
- a KönyvtárMozi szolgáltatásról,
- a megye közkönyvtárainak 2010-től elérhető legfontosabb statisztikai adatairól és mutatóiról,
- a Somogy megyei KSZR munkaterveiről és beszámolóiról,
- a könyvtári munkához különböző segédanyagokat adunk közre,
- Ötletbörzéssel segítjük a könyvtári rendezvények megtartását,
- megtalálható a KSZR ajánlás és rendelet is a honlapon,
- a honlapról elérhető a közös HUNTEKA katalógus is.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a könyvtári vonatkozású pályázatokat és felhívjuk rájuk a könyvtárfenntartók figyelmét. Szükség esetén tanácsokkal, ajánlásokkal segítjük a pályázatírást.

2.4. Közösségi szolgáltatások

Követve az előző évek jól bevált gyakorlatát, 2019-ben is kiemelt helyen kezeljük a kistéleplési könyvtárak közösségformáló szerepét erősítő, az olvasást és könyvtárhasználatot népszerűsítő programok rendszeres szervezését, lebonyolítását. Továbbra is olyan, minden korosztály számára értéket nyújtó programkínálat kialakítására és megvalósítására törekszünk, melyek a helyi közösségek igényén alapulva növelni tudják a szolgáltató helyek igénybevételét, hozzájárulnak az esélyegyenlőség javításához, a helyi identitás erősítéséhez. Olyan könyvtári rendezvények szervezését támogatjuk elsősorban, amelyek hozzájárulnak a kortárs magyar írókkal való közvetlen találkozás révén az irodalomból szereshető általános tudás bővítéséhez, az olvasási kedv növeléséhez és a könyvtárhasználat népszerűsítéséhez. Támogatjuk azokat az előadásokat, amelyek praktikus ismeretek átadásával segítik az egészséges életmód, a környezettudatos életvezetés kialakítását, a mindennapok gyakorlati tennivalóinak szervezését, a digitális kompetenciák fejlesztésével pedig támogatják a tudásalapú társadalomban nélkülözhetetlen elektronikus információszerzési technikák elsajátítását.

2019-ben is versenyt hirdetünk a kistelepüléseken élők számára: „Az én könyvtáram” címmel. A versenyre nevezni lehet rajzzal, fotóval és esszével több korcsoportban. A legkreatívabb pályamunkákat az OKN keretében október elején díjazzuk.

A legaktívabb könyvtárosokat is szeretnénk díjazni: a legtöbb olvasó, a legtöbb könyvtári rendezvény, a legnagyobb könyvtárhasználat, eredeti ötletek megvalósítása a szolgáltató helyeken. Célunk, hogy minden kistelepülésen, akár összevontan is, más kisebb létszámú településsel együttműködve, megvalósuljon az évi 5 rendezvény, és a könyvtárhasználók számának növekedése már év végére kimutatható legyen. A nyertes szolgáltató helyek eszközparkját társasjátékokkal és fejlesztőjátékokkal bővítjük.

Számos országos programhoz csatlakozunk (Internet Fiesta 2019, Ünnepi Könyvhét és Gyermekkönyvnapok, Országos Könyvtári Napok), mellette pedig az év jeles eseményeihez és a települések programjaihoz kapcsolódó rendezvényötletekkel, író-olvasó találkozók lehetőségével, zenés irodalmi műsor javaslatokkal segítjük a kistelepülési könyvtárosaink munkáját.

Szeretnénk elérni, hogy a részvételi arány megyei szinten 50% fölé emelkedjen. A kistelepülések aktivitásának emelkedésével nem titkolt célunk, hogy országosan, a megyék között az élmezőnyben végezzünk. Ennek érdekében minden KSZR szakmai napon, műhelynapon igyekszünk időt fordítani a rendezvényekkel kapcsolatos feladatok átbeszélésére, s a felmerülő kérdések megválaszolására. Javaslatbörzénkben olyan kis erőráfordítással megvalósítható ötleteket sorakoztatunk fel, melyek a legkisebb lélekszámú településeken is megvalósíthatók. Az Internet Fiesta 2019. rendezvényhetére több olyan programot dolgoztunk ki, melybe mind a 227 somogyi KSZR könyvtárat bevonjuk. Mellette pedig egy nyereményjátékkal igyekszünk a somogyi könyvtárak részvételi kedvét növelni. S így teszünk majd az Országos Könyvtári Napok hetével kapcsolatosan is.

A kaposvári Rippl-Rónai Fesztivál 2019. (május 30-tól június 2-ig) idejére s megye középiskolásainak és egyetemistáinak kiírt irodalmi pályázat útján e rendezvénybe is bevonjuk a kistelepülési könyvtárakat, ahogyan a Házasság Hetében és az Ars Sacra Fesztivál 2019. hetében megvalósuló rajzpályázatokat is minden kistelepülésen meghirdetjük, az ottani könyvtárak közreműködésével.

Elkészítettük Rendezvényes Ötletbörze 2019 című kiadványunkat, melyet teljes egészében átdolgoztunk, terjedelmesre, 50 oldalasra bővítettük, ismét számos új kulturális műsorszolgáltatóval egészítettük ki, akik kisgyermek-, ifjúsági- és nyugdíjas korosztály számára kínálnak tanulságos, szórakoztató kikapcsolódási lehetőséget. S minden korosztály számára ajánlunk több, érdekes író-olvasó találkozó lehetőségét is.

2019-ben újabb vándorkiállítások érkeznek el hozzánk, s a megyei könyvtár gyermekkönyvtárosainak segítségével ebben az évben dolgozunk egy saját vándorkiállítás összeállításán Fésűs Éva írói pályájáról, s azt az elkövetkező években minél több kistelepülésre el szeretnénk juttatni.

Az előző években megismert, elfogadott és megkedvelt programjainkat tovább folytatjuk, a baba-mama klubok, könyvtárhasználati foglalkozások, internet-használati tanfolyamok, kiállítások, előadások rendszeres szereplői lesznek havi programjainknak. Olyan, egész családnak kikapcsolódási lehetőséget nyújtó rendezvények összeállítását szorgalmazzuk a kistelepülési könyvtárakban is, amelyek a gyakorlatban bizonyíthatják, hogy a könyvtárak és az olvasás a XXI. században is versenyképesek maradhatnak a kulturális szórakoztatás piacán.

A tervezett programok típusai (lsd. beszámoló táblázatos része).

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében valósult meg	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	lebonyolított programok száma	részrtvevők száma összesen (fő)	lebonyolított programok száma	részrtvevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek				
Könyvtárbeutató				
Tanítási óra iskolai csoportoknak				
Könyvtári óra iskolai csoportoknak				
Játékos tevékenység				
Tanfolyam, tréning				
Előadás, konferencia	5	250		
Kiállítás				
Könyvbemutató	20	400		
Műsoros, szórakoztató rendezvény	220	15.000		
Hangverseny				
Filmvetítés				
Használoképzés				
Digitális kompetenciafejlesztés				
Egyéb	20	450		
Összesen	265	16.100		
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósultak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	Lebonyolított programok száma	Részrtvevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma	1.500	40.000		
Ebből a használoképzést szolgáló rendezvény	75	1200		
Összesen	1765	56.100		

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossggal élők számára

Az idősek és rokkantak számára szorgalmazzuk a kistelepüléseken is a könyvtári dokumentumok házhozszállítását. A speciális dokumentumok bővítése (öregbetűs könyv, hangoskönyv) segíti a vakok és gyengénlátók, halláskárosultak ellátását. 2019-ben a KSZR ellátás keretében a már meglévő hangoskönyvállományunkat további 50 db-bal kívánjuk gyarapítani, illetve a megyei könyvtár mintegy 600 db-os CD hangoskönyvgyűjteményét kínáljuk kölcsönzésre. Az idősek és gyengénlátók számára továbbra is vásárolunk öregbetűs könyveket (szépirodalom), illetve szintén a megyei könyvtár mintegy 1000 db-os állományát ajánljuk kölcsönzésre. Szakmai napokon népszerűsítjük ezeket a szolgáltatásokat, és ösztönözzük a kistelepülések könyvtárosait ezen szolgáltatások bevezetésére.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

Szolgáltatásunk keretében a következő lehetőségeket kínáljuk a könyvtári személyzet képzésére és továbbképzésére 2019-ben is:

- 20 órás alapfokú könyvtárosi tanfolyam,
- területi szakmai napok kistéleplési könyvtárosoknak,
- szakmai konzultációs műhelynapok a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak munkatársainak,
- személyes konzultáció a szolgáltató helyek könyvtárosaival a látogatások alkalmával.

Az elmúlt időszakban is nagy hangsúlyt fektettünk a szolgáltató helyeken dolgozók képzésére, továbbképzésére. Ezekben a könyvtárakban legtöbbször szakképzetlen munkatársak dolgoznak, sok esetben csupán pár hónapos, esetleg egy-két éves tapasztalattal, így az ő tájékoztatásuk, képzésük a referensek folyamatos segítségét kívánja meg. A megyében nyolc helyszínen (Balatonboglár, Barcs, Csurgó, Kadarkút, Kaposvár, Böhönye, Marcali, Tab) tartunk szakmai továbbképző napot a következő témákban (helyszínenként más-más 3-4 témában):

- rendezvények szervezése a könyvtári szolgáltató helyeken,
- helyismereti munka a kistéleplési könyvtárakban,
- ODR használata, könyvtárközi kölcsönzés,
- elektronikus ügyintézés: e-közigazgatás, okmányirodai ügyintézés, ügyfélkapu, e-bankolás, e-felvételi, jegyelővétel, stb.,
- a KönyvtárMozi szolgáltatás, jó gyakorlat bemutatása
- olvasószolgálati munka a kistélepléseken, nyilvántartások vezetése, statisztikai adatgyűjtés,
- a KSZR honlapjának ismertetése, keresés a közös OPAC-ban,
- a kistéleplési könyvtár a gyakorlatban: bemutatkozik egy jól működő kistéleplési könyvtári szolgáltató hely,
- a szolgáltató helyek működésének ellenőrzése,

Minden évben megszervezzük 4 napos alapfokú könyvtárosi tanfolyamunkat is, mert nagy a fluktuáció a kistéleplési könyvtárakban. 2019-ben is ősszel szervezzük meg a képzést, ahol a könyvtárosi munka alapjaival ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A tanfolyam résztvevőinek írásos útmutatót is adunk a kistéleplési szolgáltató helyek működéséről.

Az önálló települési könyvtáraknak tavasszal és novemberben tervezünk szakmai napot a következő témákkal:

- A könyvtárak marketingje: hogyan építsük fel a könyvtár PR-ját?
- A települések helyismereti anyagának digitalizálása

A KSZR szolgáltatásunkat segítő városi könyvtárak számára két szakmai műhelynapot tervezünk 2019-ben is, tavasszal és ősszel, aktuális könyvtárszakmai kérdésekben:

- 2018. évi KSZR beszámoló és a 2019. évi KSZR munkaterv elkészítése, ötletek,
- a statisztikai adatszolgáltatás, adatgyűjtés menete, a megújult elektronikus felület használata,
- a kistéleplési rendezvényszervezés aktuális kérdései, az új Ötletbörze bemutatása,
- 2019. évi beszerzések: dokumentum, eszköz, bútor,

- szakmai napok tervezése, igényfelmérés,
- a szolgáltató helyek ellenőrzésének bevezetése a nem megfelelően működők esetében,
- beszámoló az időarányosan elvégzett feladatokról,
- a HUNTEKA új verziójának használata a települési állomány rögzítése során.

A szolgáltató könyvtár munkatársainak a helyszíni látogatások lehetőséget nyújtanak a szakmai munka segítésére, személyes konzultációkra: megtanítják a könyvtárosokat az adminisztrációs feladatok pontos elvégzésére, a könyvtári raktári rend kialakítására és megtartására, az alapvető olvasószolgálati munkafolyamatok elvégzésére.

A kistépüléseken új könyvtáros alkalmazása esetén tájékoztatjuk az alapvető könyvtárosi feladatokról: a könyvtári nyilvántartások vezetéséről, a dokumentumállomány elhelyezéséről és kezeléséről, a KSZR működéséről és szolgáltatásainkról, az ODR-ről, a szakmai jogszabályokról, javaslatot adunk a szolgáltató hely nyitva tartására is. A könyvtári szolgáltató helyek fenntartóival és könyvtárosaival egyeztetjük a tárgyévi eszköz-gyarapítást, bútorkiegészítést, könyvtári rendezvények támogatását.

2.7. Eszközbeszerzés

Beszerzendő eszköz megnevezése ³	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2019-ben beszerezni kívánt eszközök darabszáma az állami támogatás felhasználásával	2019-ben beszerezni kívánt eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		0	
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak		210	
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	180	5	
asztali számítógép+monitor használók számára	639	25	
hordozható számítógép (könyvtáros)	41	5	
hordozható számítógép (használók számára)	33	5	
projektor	56	4	
nyomtató	119		
szkenner	13		
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkenner)	173	12	
digitális fényképező	108		
vetítővászon	59	3	
DVD lejátszó	72		
televízió	86	5	
kézi vomalkódolvasó	18		
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése			
Számítástechnikai nagyértékű eszközök:			

³ a táblázat sorai tetszés szerint bővíthetők

asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	19		
asztali számítógép+monitor használók számára	50		
hordozható számítógép (könyvtáros)			
hordozható számítógép (használók számára)	1		
projektor	2		
számítástechnikai szoftver			
szállító jármű vásárlása	2		
szoftver- és adatbázisfejlesztés			
egyéb			

A KSZR működtetésére kapott állami támogatás segítségével Somogy megyében már eddig is jelentős lépéseket tettünk az **informatikai és technikai eszközök beszerzése** terén:

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Asztali számítógép	37	31	19	36	34	22
Laptop		5	11	6	13	15
Projektor		6	2	2	6	1
Vetítővászon		6	1	4	6	4
Multifunkciós másoló – nyomtató	24	26	4	8	12	10
Nyomtató	12	4	3		2	
Szkenner	1	4	1			1
Digitális fényképezőgép	8	28	1	2	12	9
DVD lejátszó	2	8	3	1		
LCD televízió	1	5	2	1	1	5
Lamináló	3	2		1	2	
Papírvágógép		1		1		
CD-s rádió	13	6				

Eddigi beszerzéseinkkel még nem lehetünk elégedettek. **2013-ban célul tűztük ki**, hogy minden könyvtári szolgáltató helyen legalább 2 korszerű számítógép segítse a könyvtáros munkáját és a használók igényeit. Az informatikai eszközbeszerzéseket a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében központilag bonyolítjuk, a 2019-ben legalább 30 db számítógép és 10 db laptop beszerzését tervezzük beszerezni.

A könyvtári szolgáltató helyek szolgáltató képességének növelése érdekében multifunkciós másoló-nyomtató berendezéseket, projektorokat és korszerű televíziókat (KönyvtárMozi)i is tervezünk beszerezni. A beszerzett eszközöket a megyei könyvtárban tartjuk nyilván, leltár-számmal látjuk el és átvételi elismervénnyel adjuk használatba a kistelepüléseken.

Somogy megye településeinek **80%-a 1000 lakos alatti kistelepülés**, amelyekre a 40-50m²-es vagy még kisebb könyvtárhelyiség a jellemző. A **könyvtári bútorzat** a legtöbb helyen az elmúlt években megújult. A szolgáltató helyek 77%-ában megfelel a bútorzat a mai kor követelményeinek. Van még a megyében néhány olyan szolgáltató hely, melynek bútorzatát jó lenne teljes egészében kicserélni, ehhez pályázati lehetőségeket keresünk az önkormányzatokkal együtt. A települési önkormányzatok anyagi lehetőségei a bútorcserére nagyon korlátozottak. Egyre kevesebb az olyan pályázati lehetőség, ahol csak könyvtári berendezésre lehet pályázni. A komplex, felújítással, eszközbeszerzéssel, tevékenység végzésével (programszervezés) járó pályázatokat pedig a kisebb települések általában nem merik bevállalni a hosszú fenntartási kötelezettség miatt, illetve a szakképzett szakemberek hiánya miatt.

Könyvtári bútorzat beszerzés:

	2013-18 között beszerzett db	2019. tervezett vásárlás
könyvespolc	388	50
folyóirattartó	64	5
irodai szék	95	15
számítógépasztal	69	15
hatszemélyes asztal	66	5
kárpitos szék	497	60
kölcsönző asztal	25	4
babzsákfotel	33	14
fotel	27	8
dohányzóasztal	15	2
irattároló szekrény	24	4
médiaszekrény	5	
könyvválogató láda	4	5
gyermekasztal 4 székekkel	9	3
gyermekülőke	12	20
összesen		210

A bútorzat a szolgáltató helyek dokumentumállományának jobb, szakszerűbb elhelyezését, a helyiség(ek) belső képének, a használók komfortérzetének javítását szolgálja. Legna-

gyobb igény továbbra is könyvtári polcokra, tárgyaló- és számítógépasztalra, székekre van ebben az évben is.

3. Szolgáltató könyvtár

Infrastruktúra

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár Somogy megye leggazdagabb állományú, általános gyűjtőkörű nyilvános könyvtára. 1952-ben létesült, mint tanácsi könyvtár, 1964-ben költözött jelenlegi helyére, majd 2001-ben az alapterülete több mint 1500m²-rel bővült. A központi könyvtár épülete könnyen megközelíthető, a város központjában helyezkedik el. A város területén egy fiókkönyvtár működik.

A területi ellátással foglalkozó munkatársak a szolgálati bejáráshoz közeli 150m² -es irodában dolgoznak. Az iroda egy részét raktározásra lehet használni. A szolgálati bejárat autóval könnyen megközelíthető, így a csomagok ki- és beszállítása viszonylag gyorsan megoldható.

Jármű és eszközpark

A módszertani látogatásokhoz, dokumentumszállításokhoz, továbbképzések, szakmai napok megyeszékhelyen kívüli megtartásához **2 db személygépkocsi**, egy hét személyes Dacia Logan és egy ötszemélyes Skoda Rapid áll rendelkezésre, melyet sofőr hiányában a kollégák vezetnek. A második személygépkocsinkat 2018-ban sikerült megvásárolni.

A KSZR-ben végzett munkához minden technikai, informatikai és kommunikációs eszköz a rendelkezésünkre áll, folyamatos fejlesztésükről, cseréjükéről gondoskodunk. 2019-ben **három számítógépet** szeretnénk korszerűbbre és nagyobb teljesítményűre cserélni, illetve szükségünk van egy **zárható tárolószekrényre** és ki szeretnénk cserélni a mintegy 40 éves **ülőgar-nitúránkat**, melyet értekezleteken és vendégfogadásnál használunk az irodában.

Kötészetünkben lehetőség van oklevél- éremdoboz-készítésre, könyv, folyóirat, kotta, szakdolgozat-kötésre, mappakészítésre, spirálozásra. A kötetzeti munkákat egy fő végzi. A kistele-püléseken elrongálódott értékesebb vagy pótolhatatlan könyveket megjavíttatjuk vagy újra-kötetjük helyben.

Humán erőforrás

2019-től a megyei könyvtárnak 227 önkormányzattal van szolgáltatási szerződése. Ebből 72 szolgáltató helyet közvetlenül a központból látunk el. A kistelepusi ellátás munkáját ettől az évtől 6 városi könyvtár támogatja, náluk egy-egy könyvtáros van a módszertani, gondozási feladattal megbízva. Egy-egy város további 14-38 települési szolgáltató hely munkáját segíti.

A megyei könyvtárban **a területi feladatok ellátását**, koordinálását a Hálózati-szaktanácsadói osztály végzi összesen 8 fővel úgy, hogy a dokumentumok feldolgozása is az osztályon belül történik:

- A dokumentumok központi feldolgozását, nyilvántartását, a folyóiratok rendelését 3 munkatárs végzi.
- A kistelepusi szolgáltató helyek szolgáltatásainak fejlesztését, az informatikai, technikai eszközök, kisértékű tárgyi eszközök fejlesztését, a szolgáltató helyek munkatársainak képzését, továbbképzését, a KSZR gyűjtemény fejlesztését, az ál-

lami támogatással való gazdálkodást, a dokumentumok szállítását és a 72 települési szolgáltató hely gondozását, segítségét 5 területi munkatárs látja el. Munkánkat 2018-ig egy teljes munkaidőben foglalkoztatott megbízási díjas és egy teljes munkaidőben foglalkoztatott közhasznú munkatárs segítette. Mivel ez utóbbira 2019. márciusától nincs lehetőségünk, **áprilistól egy szakképzett, részmunkaidős könyvtárost alkalmazunk a területi munka adminisztrációjának támogatására** (leltárak és adatrögzítés).

- A könyvtári rendezvényeket a könyvtár megbízott rendezvényszervezője szervezi, a helyismereti részlegben két fő, az egyéb információs szolgáltatásban a tájékoztató könyvtárosok segítenek, a könyvtárközi kéréseket két munkatárs kezeli.
- A megyei könyvtár nem rendelkezik önálló gazdasági részleggel és gazdasági feladatokat ellátó munkatárssal. A megyei könyvtárat fenntartó önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezete intézi a napi gazdasági feladatokat, amihez egy kihelyezett munkatárs áll a rendelkezésünkre. Ez a munkatárs segíti az egész könyvtár gazdasági ügyeit, valamint az épület üzemelésével kapcsolatos feladatokat is. Mivel a város egy távolabbi pontján van a gazdasági ügyek tényleges intézése, ez a KSZR miatt megnövekedett pénzügyi feladatok, beszerzések, számlaforgalom miatt a hálózati osztályra ró óriási többletfeladatokat (beszerzések tervezése, számlaellenőrzés, szerződések kötése előadókkal).

A KSZR csereállomány kezelését, a kiszállítások, visszavételek adminisztrációját, valamint az állomány nyilvántartását Huntéka integrált könyvtári rendszer segítségével végezzük, mely jól szolgálja a területi munkát is.

Dokumentumállomány

A KSZR 156.999 darabos dokumentumállományából 151.788 db könyv, 66 térkép, 509 hangdokumentum, 4570 képdokumentum, 62 elektronikus dokumentum és 4 kotta áll a könyvtári szolgáltató helyek rendelkezésére tartós vagy csereletétként. Ez mellett a megyei könyvtár 301.924 db-os gyűjteménye is rendelkezésre áll könyvtárközi kölcsönzésre.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A megyei könyvtár egyik alapfeladata, hogy szolgáltatásait és az ezt megvalósító szervezetet a könyvtári minőségirányítás szempontjait figyelembe véve szervezze. Letettük az alapjait a Minőségirányítási Kézikönyv létrehozásának: kész a Stratégiai Terv, 12 kolléga elvégezte az INKA (Informatikai a Nemzeti Közszolgálatban és Könyvtárakban Alapítvány) akkreditált minőségbiztosítási tanfolyamát. Ebben az évben elkészítjük a jövőképet, Küldetésnyilatkozatunkat, a Belső és külső kommunikációs tervünket és munkacsoportok alakultak a következő feladatokra:

- Belső kommunikációs munkacsoport
- Külső kommunikációs munkacsoport
- Elégedettségmérési munkacsoport
- Szervezeti kultúra munkacsoport
- Folyamatszabályozási munkacsoport

Minőségpolitikai célunk lehetővé tenni a megyében élők számára, hogy hozzáférjenek intézményünk közvetlen vagy közvetett szolgáltatásai által minden olyan információhoz, szellemi alkotáshoz, amely a tudást, a szellemi élményt eredményezi, és a munkában, a közéletben, az élethosszig tartó tanulásban, a mindennapi élet színterein hasznos segítséget biztosít. E cél elérése érdekében **partnerségben, összehangolva határozzuk** meg az év KSZR-es feladatait a feladatmegosztásban közreműködő hat városi könyvtárral. A szakmai műhelynapokon a területi referensekkel közösen megtervezzük a tennivalókat, meghatározzuk a különböző költségek kereteit, meghatározzuk az egyes feladatok határidejét, megtervezzük a szolgáltató helyek munkatársai számára tartott szakmai napok témáját, idejét.

A minőségi szolgáltatás egy magasabb szintjét jelenti, hogy **2017-től működik az új KSZR honlap**, melyen közvetlenül friss információkhoz, dokumentumokhoz juthatnak hozzá a településen élők és az ott dolgozó könyvtárosok is. Az elkészült honlapot folyamatosan fejlesztjük, új adatokkal, dokumentumokkal, eseményekkel töltjük fel.

Az új honlapon új információk is megjelentek: a településeken szervezett könyvtári és kulturális rendezvények, új iratminták, letölthető könyvtári dokumentumok, a kistépülésekre előfizetett folyóiratok. 2019-ben a szolgáltató helyek használati szabályzatát és a munkatársak munkaköri leírásának mintáját aktualizáljuk, illetve a rendezvényes Ötlebörzénket bővítettük ki, valamint közzétettük a kistépülési könyvtárosok számára készült gyakorlati útmutatót.

Szakmai napjaink és alapfokú könyvtárosi tanfolyamunk végén **elégedettségmérő kérdőívvel** mérjük fel a képzések és szakmai napok eredményességét. Az eredmények figyelembe vételével fejlesztjük, javítjuk ezen szolgáltatásunkat.

A **Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer szolgáltatásainak népszerűsítése során** az intézményi és a KSZR részére kidolgozott arculati elemeket használjuk. Az eddig használt, a könyvtári szolgáltatásokat népszerűsítő plakátokat, szórólapokat, könyvjelzőket megfelelő példányszámban újra el kell készíttetnünk, hogy folyamatosan rendelkezésre álljanak a tájékoztató anyagok a kistépüléseken. A szolgáltatás egységes megjelenését szolgálja a „könyvtári, információs és közösségi helyeken” használatos, azonos arculati elemmel bíró kültéri információs tábla, amit az újonnan csatlakozó települési szolgáltató helyek számára is elkészítettünk, a megrongálódottakat pedig pótoljuk.

A szolgáltató helyek könyvtárosaival folyamatos **személyes, elektronikus és telefonos kapcsolatot tartunk**.

A szakmai feltételek biztosítása mellett kiemelt figyelmet fordítunk a szolgáltatáshoz kapcsolódó jogszabályok változásának követésére, ezekről pedig szakmai napjainkat, tanfolyamunkon tájékoztatást is adunk a települési könyvtárosoknak.

A fenntartók figyelmét felhívjuk a különböző könyvtári pályázati lehetőségekre, megírásukhoz igény esetén szakmai tanácsot adunk. A kettős funkciójú könyvtárak esetében jó kapcsolatot építünk ki az iskolákkal, IKSZT-k esetében a működtetőkkel, ott dolgozókkal.

Minden évben **írásban beszámolunk a könyvtári szolgáltatásokat megrendelő települések vezetőinek a végzett szolgáltatásokról**, illetve a szolgáltató hely statisztikai mutatóiról. Az esetleges hiányosságokra felhívjuk a könyvtáros és a fenntartó figyelmét is. A beszámoló elfogadásáról képviselőtestületi határozatot kérünk, és ha szükséges, intézkedési tervet.

Kérdőíves formában ismét **elégedettségmérést tervezünk** a szolgáltató helyek használóinak körében arra vonatkozóan, mennyire elégedettek a KSZR szolgáltatásokkal, melyeket veszik gyakrabban igénybe, melyeket kevésbé, illetve milyen további szolgáltatásokra lenne igény.

5. Kommunikáció dokumentálása

2019-ben is figyelmet fordítunk a KSZR települések könyvtáraiban zajló események, az általuk szervezett szakmai programok és rendezvények népszerűsítésére. Ehhez minden rendelkezésünkre álló marketing lehetőséget felhasználunk:

- a KSZR honlapját,
- a település írott sajtóját,
- a helyi televíziókat,
- a megyeszékhely sajtóorgánumait.

A szórólapok, plakátok, nyomtatott és elektronikus meghívók, a havi rendszerességgel megküldött hírlevél, Facebook oldalunk és honlapunk továbbra is a kommunikáció fontos eszközei maradnak, hiszen ezek lehetőséget biztosítanak arra, hogy eseményeink minden potenciális érdeklődőhöz eljussanak. Minden rendezvény esetén a könyvtárosok plakátot, szórólapokat készítenek az esemény hirdetésére, amelyet nem csupán a könyvtárban, hanem egyéb közintézmények faliújságjain is elhelyeznek. 2016-tól rendelkezésre áll a KSZR rendezvények hirdetésére a KSZR logójával ellátott biankó plakát, ami megkönnyíti a szolgáltató helyek munkatársainak a rendezvények népszerűsítését.